آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هشتم
شماره ۲۴۶۳
چهارشنبه
۱۴۰۵•۰۶•۱۱
۲۰ ربیع الاول ۱۴۴۸ / ۰۲ سپتامبر ۲۰۲۶

ذره بین

سخنگوی دولت خبرداد:

حفظ اشتغال پایدار و تأمین معیشت ۲ اولویت مهم اقتصادی دولت

سخنگوی دولت درباره نتیجه تصمیم جلسه سران قوا برای دورکاری برخی ادارات در فصل زمستان که از سوی رئیس جمهور پزشکیان مطرح شده بود، اظهار داشت: این موضوع در جلسه هیات دولت نیز به بحث گذاشته شد. قرار است سازمان امور اداری و استخدامی برنامه مورد نظر را آماده کند که ان شاءا... در جلسه هیات دولت به تصویب خواهد رسید. طبیعتاً تمامی جزئیات آن پس از تصویب، به‌طور کامل اطلاع‌رسانی خواهد شد. مسلماً بهینه‌سازی و بهره‌ور ساختن فضاهای اداری یکی از موضوعاتی است که هم دستور جناب آقای رئیس جمهور بوده و هم طبیعتاً مطالبه مردم است که ان شاءا... این مهم به انجام خواهد رسید. فاطمه مهاجرانی گفت: دقیقاً ۶ ماه از اعلام خبر شهادت رهبر عزیز و امام بزرگ جامعه اسلامی می‌گذرد. شش ماه پیش، در دهم اسفندماه، با اعلام خبر شهادت ایشان، قاطبه امت به خیابان‌ها آمدند و مردم عزیز ما همچنان در خیابان‌ها حضور دارند. فراموش نمی‌کنیم که همزمان با اعلام خبر شهادت رهبر شهیدمان، خبر شهادت کودکان میناب، ورزشکاران لامرد و ملوانان ناودنا را نیز شنیدیم، اخباری که ما را هر روز بر عهد خود استوارتر کرد. وی در خصوص مشکلات ایجاد شده برای برخی از هم‌وطنان و قطع کالابرگ الکترونیک آنان به دلیل عدم احراز هویت، بیان کرد: براساس قانون، کالابرگ باید به تمامی ایرانیان مقیم کشور تعلق گیرد؛ لذا وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف شد تا افراد ساکن در داخل کشور را شناسایی کند. در همین راستا، پیامکی برای افرادی که طبق آمارهای دریافتی از وزارت امور خارجه در لیست خروجی‌های کشور قرار داشتند، ارسال شد. کسانی که تا سوم شهریور به اماکن اعلام‌شده مراجعه کرده و محل سکونت خود را اعلام کرده‌اند، کالابرگ مردادماه به آنها تعلق گرفته است؛ افرادی هم که این اقدام را انجام نداده‌اند، همچنان فرصت دارند تا پایان شهریورماه نسبت به این امر اقدام کنند و قطعاً هر زمان که این موضوع محقق شود، کالابرگ به آنان تعلق خواهد گرفت. سخنگوی دولت با رد شایعه مجازی بودن مدارس در سال تحصیلی جاری، گفت: باور داریم که آموزش یک فرایند جمعی است و یادگیری عمیق که منجر به تغییر رفتار شود، تنها در فضای تعاملی کلاس درس و با حضور فراگیران در کنار یکدیگر محقق می‌شود. بنابراین، برنامه‌ریزی‌های دولت دقیقاً بر همین مبنا است و آموزش‌ها به صورت حضوری برگزار خواهد شد، مگر آنکه شرایط اضطراری و پیش‌بینی‌نشده‌ای رخ دهد. سخنگوی دولت با اشاره به اجرای پروژه‌های آموزشی در هفته دولت، ابراز کرد: بیش از ۲۳۰۰ پروژه آموزشی در سراسر کشور به بهره‌برداری رسید که بالغ بر ۷۳۴ هزار میلیارد تومان (۷۳۴ همت) برای آن هزینه شده است. امیدواریم این فضاها مورد استفاده بهینه همکاران ما در وزارت آموزش و پرورش قرار گیرد و بتوانیم فرزندانی میهن‌دوست و با غیرت ملی تربیت کنیم.

پرداخت معوقات بازنشستگان

مهاجرانی در خصوص پرداخت معوقات بازنشستگان، گفت: طبق اعلام وزارت تعاون، فرآیند پرداخت معوقات مربوط به ماه فروردین، آغاز شده است. دولت تلاش می‌کند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن، بدهی‌های خود را تسویه کند تا مطالبات معوقه این عزیزان در اسرع وقت پرداخت شود. وی با اشاره به پیگیری‌های صورت گرفته برای بازگشت دانشجویان در اعتراضات اخیر به دانشگاه، ضمن تشکر از رهبر انقلاب بابت موافقت با عفو ۲۵۰۰ نفر از زندانیان، اظهار کرد: ما دانشگاه‌ها را مکانی برای نقد، گفت‌وگو و شنیدن دیدگاه‌های مختلف می‌دانیم و معتقدیم که حفظ آرامش و اعتماد، در کنار استقلال دانشگاه‌ها، برای انجام وظایف آموزشی و پژوهشی، امری ضروری است. مهاجرانی با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای کنترل نرخ تورم به ویژه در کالاهای اساسی، گفت: کشور در شرایط یک «جنگ ترکیبی» قرار دارد که ابعاد رسانه‌ای، نظامی و اقتصادی آن همزمان فعال است و در حال حاضر، ما با فشار شدیدی در جبهه اقتصادی روبرو هستیم. دولت در این راستا، یک برنامه هفت‌محوری برای مدیریت بحران طراحی کرده است که دو محور اصلی آن، «حفظ اشتغال پایدار» و «تأمین معیشت» است. در محور معیشت، هدف ما کنترل نرخ تورم است؛ لازم به تأکید است که کاهش تورم به معنای توقف افزایش قیمت‌ها نیست، بلکه به معنای کاهش «شیب رشد قیمت‌ها» است. وی اضافه کرد: در محور اشتغال نیز، دولت از تمامی ظرفیت‌ها، از جمله نظام بانکی، اوراق گواهی نفت و طرح‌های ملی برای حفظ جریان تولید و اشتغال استفاده می‌کند. هدف اصلی دشمن، تکمیل چرخه «بیکاری و فشار اقتصادی» برای بی‌ثباتی بیشتر است لذا تلاش ما بر این است که با به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های کشور، از تحقق این هدف جلوگیری کرده و همزمان با کنترل تورم، پایداری اشتغال و معیشت را تضمین کنیم.

«آرمان ملی» بررسی می‌کند

نگاه به شرق و منافع ملی

آرمان ملی- حمید شجاعی: نگاه به شرق سیاستی بوده که همواره جایگاه بسیار مهمی در سیاست خارجی ایران داشته است و چه آن دولت‌هایی که معتقد به روابط با جهان غرب بوده‌اند و چه آنهایی که از ابتدا تمرکز خود را بر تعامل با شرق گذاشته‌اند سیاست نگاه به شرق و تعامل با شرق را از دستور کار خارج نکرده‌اند. از دریچه منافع ملی هم اگر به مساله نگاه کنیم همواره توافقات و قراردادهایی که در حوزه اقتصادی، تجاری، امنیتی و حتی نظامی بسته شده در کلان موضوع با چین و روسیه بوده است. چه اینکه نمونه واضح این اقدام قرارداد ۲۰ ساله با روسیه و قرداد ۲۵ ساله‌ای است که با چین بسته شده است. لذا در شرایط عادی اگر حتی ایران با طرفین اروپایی و آمریکا نیز ایران مراودات و توافقاتی داشته باشد نیز این چین و روسیه هستند که جایگاه ثبیت شده‌ای در سیاست خارجی ایران دارند. البته روس‌ها و چینی‌ها این مساله را در عمل نیز ثابت کرده‌اند و به عنوان مثال بارها در شورای امنیت سازمان ملل در زمان رای‌گیری درباره طرح‌های ضد ایرانی یا اعمال تحریم‌ها در اکثر مواقع شاهد مخالفت این دو کشور یا رای ممتنع آنها بوده‌ایم. حال اما شرایط امروز عادی نیست و وضعیت نه جنگ، نه صلح باعث شده تا ایران در شرایطی عادی و طبیعی با طرفین دیگر مواجه نشود و در هر رابطه و مناسباتی شرایط و موقعیتی که در آن قرار دارد را لحاظ کند. در همین راستا نیز پس از بروز جنگ ۱۲ روزه و ۴۰ روزه روسیه و چین دیپلماسی فعالی را در حمایت از ایران به کار گرفتند تا جنگ پایان یابد و ایران و آمریکا به سمت مذاکره حرکت کنند. چه اینکه پاکستان در قالب میانجی با پشتوانه چینی‌ها وارد گفت‌وگو و تعامل با ایران و آمریکا شده است. در این میان ایران همزمانی که نهایت تلاش خود را برای احیای تفاهم اسلام‌آباد به کار می‌گیرد و خواهان بازگشت طرف آمریکایی به تفاهم است؛ اما نگاه به شرق خود را همچنان حفظ کرده است. این نگاه جایی ارزش بیشتر و دو چندانی پیدا می‌کند که بدانیم آمریکایی‌ها تمایل بازگشت به تفاهم ندارند و به دنبال فشار به ایران برای پذیرفتن خواسته‌های خود هستند و از همین رو نیز با فشارهای اقتصادی، تحریم و نظامی به دنبال به زانو در آوردن ایران هستند. اما ایران نمی‌خواهد به میل آمریکا بازی کند و برنامه خاص خود را دارد و تلاش می‌کند از ظرفیت قدرت‌های شرقی و پیمان‌هایی همچون سازمان همکاری شانگهای و بریکس استفاده کند تا به نحوی بتواند از این مسیر مقابل تحریم‌های آمریکا ایستاده و آنها را خنثی نماید.

تعامل شرقی

استفاده از ظرفیت قدرت‌های شرقی برای ایستادگی و خنثی‌سازی تحریم‌ها سیاست معقولی است؛ اما به شرطی که بدانیم ایران تا چه میزان می‌تواند از کنار این قدرت‌ها به منافع اقتصادی رسیده و تحریم را خنثی کند. به عبارت دیگر اکنون که ایران با تحریم‌های بسیاری از سوی آمریکا مواجه است و شرایط نه جنگ، نه صلح را تجربه می‌کند سازمان‌هایی مثل شانگهایی یا قدرت‌های شرقی چون چین یا روسیه چه میزان می‌توانند در حمایت از ایران مقابل آمریکا هزینه دهند و ایستادگی کنند؟ برخی بر این باورند که با توجه به مخالفت آشکار چین و روسیه با تحریم‌های اخیر ایران و همگرایی دو کشور با ایران می‌توان به حمایت قدرت‌های شرقی از ایران امیدوار بود؛ اما عده دیگری بر این باورند که سازمانی مثل شانگهای و همچنین قدرت‌های شرقی خود را درگیر مشکلات ایران، تحریم‌ها و رویارویی با آمریکا نمی‌کنند و صرفا به حمایت سیاسی و دیپلماتیک بسنده می‌کنند. با این همه، تاکید جدید پکن بر صیانت از منافع خود در ایران و رد قاطع تحریم‌های آمریکا نشان می‌دهد که چین ابعاد ژئوپلیتیک پایداری ایران در برابر آمریکا را به خوبی درک کرده است. لذا این یک واقعیت ژئوپلیتیک غیرقابل انکار است که تا زمانی که ایران در غرب آسیا به عنوان یک وزنه قوی، بخش عظیمی از تمرکز نظامی، تسلیحاتی، مالی و دیپلماتیک ایالات متحده را به خود مشغول می‌دارد، آمریکا توان «تمرکز کامل بر مهار چین در شرق آسیا» و طرح جدی موضوع تایوان را ندارد. محمد مهدی مظاهری کارشناس سائل بین‌الملل معتقد است: «موضع تازه پکن نشان می‌دهد فضای چانه‌زنی ایران ارتقا یافته است؛ لذا ایران باید نه به عنوان یک «بازیگر تحت تنگنا» بلکه به عنوان یک «شریک تعیین‌کننده در موازنه منطقه‌ای» وارد مذاکره شود. برگ‌های برنده ایران در این مذاکرات، نه فقط «نفت ارزان» و «موقعیت ترانزیتی»، بلکه «توانمندی آن در حفظ موازنه قدرت در خاورمیانه» و تبدیل شدن به یک «اهرم زمان‌بندی در رقابت هژمونیک چین و آمریکا» است».

دیدار با شی و پوتین

در حاشیه دومین روز سفر رئیس جمهور به قرقیزستان برای حضور و سخنرانی در اجلاس شانگهای و شانگهای پلاس مسعود پزشکیان با شی. جین پینگ و ولادیمیر پوتین روسای جمهور چین و روسیه دیدار و در مورد مسائل مختلف گفت‌وگو کرد. گفت‌وگوی رئیس جمهور ایران با همتای چینی خود خیلی کوتاه برگزار شد و طی آن طرفین به بررسی مسائل مختلف به ویژه منطقه پرداختند؛ اما پزشکیان در ملاقات جداگانه با پوتین به گفت‌وگو در باب مسائل مختلف پرداخت. پزشکیان با اشاره به اینکه قدرت‌های بزرگ حق ندارند زمانی که قدرت دارند، بدون در نظر گرفتن چارچوب‌ها و قوانین بین‌المللی به سایر کشورها تجاوز کنند، تصریح کرد: اصولاً آمریکا نمی‌تواند حرف‌های غیرقانونی را بر کشور ما تحمیل کند. وی با تأکید بر اینکه ملت ما با قدرت در برابر آمریکا و رژیم صهیونیستی ایستاده و در مقابل‌شان هم با قدرت خواهد ایستاد، اظهار داشت: طرف مقابل اگر بخواهد ادامه دهد، ما پایبند همان تفاهم‌نامه‌ای هستیم که امضا کرده‌ایم. اگر آمریکا به همان تفاهم‌نامه بازگردد، ما هم به آن عمل خواهیم کرد. رئیس جمهور ادامه داد: در آن تفاهم‌نامه، ما چیزی جز حق و حقوق کشورمان را درخواست نکرده‌ایم و این همان چیزی است که پیگیری می‌کنیم. اصولاً آمریکا نمی‌تواند حرف‌های غیرقانونی را بر کشور ما تحمیل کند. رئیس جمهور روسیه نیز در این دیدار ضمن اعلام همبستگی با ملت ایران، از مسعود پزشکیان رئیس جمهور خواست که سلام او را به آیت‌ا... سید مجتبی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب برساند. ولادیمیر پوتین با بیان اینکه روسیه و ایران با وجود شرایط نظامی و سیاسی، روند رو به رشد سال گذشته در روابط تجاری و اقتصادی را حفظ کرده‌اند، افزود: مردم روسیه با مردم ایران که در حال دفاع از منافع خود هستند، اعلام همبستگی می‌کنند. رئیس جمهور روسیه ادامه داد: روابط روسیه و ایران در همه زمینه‌ها به طور پیوسته در حال توسعه است. مسکو بر اهمیت همکاری‌های روسیه و ایران در حوزه بشردوستانه تاکید دارد. وی خاطرنشان کرد: مسکو تلاش می‌کند با تأمین کالاهای مورد نیاز ایران، از تهران در شرایط کنونی حمایت کند.

«آرمان ملی» درباره تعویق انتخابات شوراها مطرح می‌کند

آقای چمران، دو ماه برای چه کاری؟

آرمان ملی- مرتضی خبازیان: مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران، اخیراً درباره زمان برگزاری انتخابات شوراهای شهر گفته است که ابتدا باید شورای عالی امنیت ملی پایان جنگ را اعلام کند و پس از آن دو ماه فرصت لازم است تا زمینه برگزاری انتخابات فراهم شود. این سخن البته با آنچه پیش‌تر درباره تصمیم شورای عالی امنیت ملی اعلام شده، همخوان است. ستاد انتخابات کشور نیز در فروردین ماه اعلام کرده بود که انتخابات شوراها و انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس و خبرگان، ۶۰ روز پس از اعلام رسمی پایان جنگ برگزار خواهد شد. بنابراین مسأله این نیست که چرا آقای چمران عدد دو ماه را مطرح کرده است. مسأله مهم‌تر این است که این دو ماه دقیقاً برای چه کاری لازم است؟

درک شرایط جنگی

تعویق انتخابات در شرایط جنگی را می‌توان درک کرد. وقتی کشور درگیر جنگ است، طبیعی است که اولویت دستگاه‌های اجرایی و امنیتی تغییر کند و برگزاری یک انتخابات گسترده به تعویق بیفتد. حتی تصمیم شورای عالی امنیت ملی برای موکول کردن انتخابات به پس از پایان جنگ، با استدلال حفظ انسجام ملی و تمرکز امکانات کشور بر شرایط جنگی توجیه شده است و این استدلال را در تسنیم می‌توان دید، اما وقتی جنگ تمام شد، وضعیت چگونه خواهد بود؟ اگر قرار است پایان جنگ رسماً اعلام شود و از همان روز شمارش معکوس برای انتخابات آغاز شود، افکار عمومی حق دارد بداند این ۶۰ روز قرار است صرف چه کارهایی شود. آیا قرار است ثبت‌نام نامزدها از ابتدا انجام شود؟ آیا هیأت‌های اجرایی و نظارت باید دوباره تشکیل شوند؟ آیا بررسی صلاحیت‌ها آغاز نشده است؟ آیا وزارت کشور برای تعیین شعب اخذ رأی، آموزش عوامل اجرایی، تأمین تجهیزات و سایر مقدمات انتخابات به این زمان نیاز دارد؟ آیا به دلیل وقفه ایجادشده در روند انتخابات، بخشی از اقدامات قبلی باید تکرار شود؟ اگر پاسخ به این پرسش‌ها مثبت است، بهتر است دقیقاً گفته شود کدام بخش از فرایند انتخابات به دو ماه زمان نیاز دارد. این پرسش از آن جهت مهم است که انتخابات شوراها قرار بود اساساً در ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۵ برگزار شود و مقدمات آن پیش از آغاز جنگ در جریان بود. با آغاز جنگ در ۹ اسفند ۱۴۰۴، انتخابات به تعویق افتاد و طبق تصمیم شورای عالی امنیت ملی، برگزاری آن به حداکثر دو ماه پس از اعلام پایان جنگ موکول شد. بنابراین ما با انتخاباتی مواجه نیستیم که قرار باشد از صفر طراحی شود. حتی آیین‌نامه اجرایی انتخابات نیز بسیاری از مراحل و زمان‌بندی‌های آن را از قبل مشخص کرده است. برای نمونه، تشکیل هیأت‌های اجرایی، اعلام زمان ثبت‌نام داوطلبان و مراحل بررسی سوابق و صلاحیت‌ها در چارچوب مقررات مشخص انجام می‌شود. در نتیجه، پرسش درباره دو ماه نه یک پرسش سیاسی، بلکه یک پرسش اجرایی است و چون احتمالا نمی‌توان از مسئولان دیگر این سوال را پرسید، از آقای چمران می‌پرسیم: آقای چمران، این دو ماه برای چه کاری لازم است؟ اگر بخش عمده مقدمات انتخابات قبلاً انجام شده، چرا ۶۰ روز زمان لازم است؟ اگر بخشی از مقدمات به دلیل جنگ متوقف شده، کدام بخش‌ها متوقف شده‌اند و برای راه‌اندازی دوباره آنها چه مدت زمان لازم است و اگر همه چیز باید از نو آغاز شود، چرا؟

معیار پایان شرایط خاص

پاسخ روشن به این پرسش‌ها اهمیت دیگری هم دارد. زیرا میان پایان جنگ و بازگشت کشور به وضعیت کاملاً عادی الزاماً یکسانی وجود ندارد. ممکن است جنگ رسماً پایان یافته باشد، اما برخی آثار امنیتی و اقتصادی آن همچنان ادامه داشته باشد. اگر قرار باشد پایان جنگ صرفاً آغاز یک دوره جدید برای آماده‌سازی انتخابات باشد، باید روشن شود که معیار پایان این دوره چیست. در غیر این صورت، جامعه با یک ابهام روبه‌رو می‌شود: آیا پایان جنگ تاریخ مشخصی دارد اما انتخابات همچنان می‌تواند در یک بازه نامشخص برگزار شود؟ این نگرانی زمانی جدی‌تر می‌شود که بدانیم در ماه‌های گذشته درباره زمان‌های مختلفی برای برگزاری انتخابات صحبت شده است. حتی نمایندگان مجلس پیشنهادهایی برای برگزاری انتخابات در ماه‌های مشخص ارائه کرده‌اند، اما پاسخ شورای عالی امنیت ملی این بوده که ابتدا باید پایان جنگ رسماً اعلام شود و سپس انتخابات برگزار شود. چمران نیز اخیراً گفته است پیشنهاد مجلس برای تعیین یک تاریخ مشخص، مورد پذیرش قرار نگرفته و ملاک همان تصمیم شورای عالی امنیت ملی است. پس اکنون توپ در زمین همان نهادی است که زمان‌بندی را تعیین کرده است.

عدد جادویی ۶۰

این عدد نباید یک عدد جادویی باشد. اگر ۶۰ روز برای انجام مجموعه‌ای از اقدامات اجرایی لازم است، می‌توان فهرست این اقدامات را منتشر کرد. حتی می‌توان جدول زمان‌بندی ساده‌ای ارائه داد: در هفته اول چه کاری انجام می‌شود، در هفته دوم چه کاری، ثبت‌نام چه زمانی آغاز می‌شود، بررسی صلاحیت‌ها چه زمانی انجام می‌شود و چه زمانی تبلیغات و سپس رأی‌گیری صورت می‌گیرد. این شفافیت نه‌تنها از ابهام سیاسی کم می‌کند، بلکه می‌تواند اعتماد عمومی به فرایند انتخابات را نیز افزایش دهد. موضوع از این جهت اهمیت دارد که شوراهای شهر و روستا نهادی نیستند که بتوان برای مدت نامحدود درباره سرنوشت آنها تصمیم گرفت. انتخابات، سازوکار اصلی تعیین نمایندگان مردم در این نهادهاست و هرگونه تأخیر در آن باید دارای دلیل روشن، زمان مشخص و پایان معلوم باشد. البته اگر شرایط کشور همچنان اقتضا کند که انتخابات به تعویق بیفتد، می‌توان درباره آن استدلال کرد، اما در این صورت نیز باید معیار روشن باشد. نمی‌توان از یک سو گفت انتخابات به دلیل جنگ برگزار نمی‌شود و از سوی دیگر پس از پایان جنگ، یک فاصله زمانی جدید ایجاد کرد که دلیل دقیق آن برای مردم روشن نیست. مسأله، مخالفت با دو ماه تأخیر نیست. حتی ممکن است این دو ماه کاملاً ضروری باشد. مسئله این است که ضرورت آن باید توضیح داده شود. آقای چمران، شما گفته‌اید شورای عالی امنیت ملی اعلام کرده ابتدا باید پایان جنگ اعلام شود و دو ماه بعد انتخابات برگزار شود. بسیار خوب؛ اما یک سؤال ساده باقی می‌ماند: این دو ماه برای چه کاری است؟ اگر پاسخ روشن باشد، بخش مهمی از ابهام موجود برطرف خواهد شد. اگر هم واقعاً مقدمات انتخابات به ۶۰ روز زمان نیاز دارد، اعلام جزئیات آن نه‌تنها مشکلی ایجاد نمی‌کند، بلکه می‌تواند نشان دهد که این تأخیر، یک تصمیم حساب‌شده اجرایی است و نه صرفاً افزودن یک فاصله زمانی دیگر به انتخاباتی که همین حالا نیز از موعد مقرر خود عقب افتاده است. جامعه بیش از آنکه نیازمند شنیدن یک تاریخ باشد، نیازمند دانستن منطق آن تاریخ است.

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

عاصم منیر نه حامل پیام مثبت بود و نه منفی

سخنگوی وزارت خارجه درباره «رویکرد و نگاه دستگاه سیاست خارجی به وضعیت جاری مذاکرات با آمریکا» اظهار داشت: وزارت امور خارجه بر اساس منافع و مصالح کشور، تحولات را ارزیابی و دیدگاه‌های خود را بیان می‌کند و نهایتاً هر آنچه توسط مراجع ذی‌صلاح تصمیم‌گیری شود، بر همان اساس عمل خواهد کرد. اسماعیل بقایی گفت: در اینکه هیات حاکمه آمریکا در اعلام مواضع خود دچار بی‌ثباتی، در اظهارات دچار نوسان و در رویکردها دچار سردرگمی است، تردیدی نیست؛ اما این موضوع باعث نمی‌شود ما از استفاده از همه ظرفیت‌هایمان، چه در میدان و چه در دستگاه دیپلماسی، غافل شویم. ما حتماً با در نظر گرفتن همه جوانب امر، هرجا که لازم باشد از توانمندی‌ها و ابزار دیپلماسی استفاده خواهیم کرد؛ هم برای تبیین مواضعمان و هم برای تأمین و احقاق حقوق ملت ایران. وی افزود: فرمول دائمی ما منافع ملی است و با توجه به شرایط و مقتضیات، مختصات تأمین منافع ملی، در موردش تصمیم‌گیری می‌شود. بقائی ادامه داد: آقای عاصم منیر نه پیام مثبتی داشت، نه پیام منفی. ایشان در چارچوب نقش‌آفرینی پاکستان به عنوان یک کشور دوست، به عنوان یک کشور همسایه، به عنوان کشوری که در پنج، شش ماه گذشته مساعی جمیله خودش را به کار گرفته برای کمک به کاهش تنش، به ایران سفر داشتند و دیدگاه‌هایشان را مطرح کردند. این تلاش‌ها نه فقط از سوی پاکستان، بلکه از طریق برخی دیگر از کشورها ادامه دارد. وی افزود: اینکه آمریکا مرتکب چنین جنایتی شد، برای ما تازگی ندارد. آمریکا هر بار بهانه‌ای، اقدامات تجاوزکارانه‌اش را انجام داده و حتماً پاسخ لازم را هم، البته، دریافت کرده. این رفتارها فقط نشانگر سوءنیت آمریکاست، نشانگر این است که هم از یک سو دچار سردرگمی هستند، به دلیل گرفتار شدن در اشتباه راهبردی که خودشان مرتکب شدند، و هم به این دلیل که معتاد هستند به زیاده‌خواهی و مفهوم مذاکره را با دیکته کردن اشتباه گرفتند؛ چیزی که در مورد ایران قطعاً جواب نخواهد داد. تا مادامی که به این شیوه عمل کنند، حتماً نتیجه غیر از آنچه که تاکنون گرفتند، نمی‌گیرند. تأکید ما این است که ما باید با تمام توان، با هوشیاری کامل، مراقب تحرکات دشمن باشیم و همین‌طور که نشان داده شد، هیچ تعرضی را نیروهای مسلح ما بی‌پاسخ نخواهند گذاشت. سخنگوی وزارت خارجه درباره اینکه «آیا شرایط و توافقی که در اسلام‌آباد توسط دونالد ترامپ امضا شد، هنوز موضوعیت دارد و قابلیت اجرا دارد؟» بیان کرد: در هر بحثی درباره تفاهم‌نامه اسلام‌آباد، این واقعیت را نباید از نظر دور داشت که آمریکا مرتکب نقض تعهدی شد که در بالاترین سطح هیات حاکمه این کشور امضا کرده بود. امضای رئیس جمهور آمریکا پای یادداشت تفاهم اسلام‌آباد بود. آمریکا متعهد شده بود و آگاهانه تعهداتی را پذیرفته بود و علی‌القاعده آگاهانه تصمیم به نقض آنها گرفت؛ صرفاً حدود ۲۱ یا ۲۲ روز پس از امضای این تفاهم. وی عنوان کرد: بنابراین، آمریکا باید به خاطر نقض فاحش و گسترده تفاهم‌نامه اسلام‌آباد پاسخگو باشد. ما با توجه به مقتضیات زمانی و شرایط روز، درباره نحوه ادامه کار تصمیم خواهیم گرفت. در شرایط فعلی، با توجه به اینکه هم تحریم و محاصره دریایی آمریکا ادامه دارد همان‌طور که بارها عرض کردم، این اقدام خودش مصداق عمل تجاوزکارانه است و متعاقباً جنگ اقتصادی را علیه ایران تشدید کردند، در چنین شرایطی قاعدتاً ما باید بر دفاع و مقاومت در برابر زیاده‌خواهی آمریکا متمرکز شویم.

هتک حرمت نکنید

بقایی درباره «تناقض‌گویی‌های دولت آمریکا در قبال جنگ و دیپلماسی مقابل ایران» اظهار کرد: آمریکا به دلیل گرفتار شدن در وضعیتی که خودش ایجاد کرده، دچار سردرگمی شده است، تردیدی نیست. برای فرار از واقعیات، هر بار دروغی را منتشر می‌کنند و فکر می‌کنم دیگر در این مورد تردیدی وجود ندارد. آنچه واضح است، این است که آمریکا به دلیل اشتباه محاسباتی، به دلیل ارتکاب یک جنگ غیرقانونی علیه جمهوری اسلامی ایران و به نوعی گرفتار کردن کل منطقه و جهان در این جنگ، دچار فرسایش شده است. وی ادامه داد: این یک واقعیت است که در بدنه نیروهای مسلح و ارتش آمریکا، اعتراضات فزاینده‌ای نسبت به عملکرد هیات حاکمه آمریکا وجود دارد. افکار عمومی آمریکا نیز از رفتار دولتمردان خود خسته شده‌اند. در این موارد تردیدی نیست و ظاهراً دروغ‌گویی تبدیل به بخشی از دیپلماسی عمومی آمریکا برای مدیریت فضایی شده است که خودشان در آن گرفتار شده‌اند. سخنگوی وزارت امور خارجه درباره همزمانی حمایت اروپا از تحریم‌های آمریکا علیه ایران و اعلام تمایل برای کاهش تنش در منطقه، گفت: اروپا اگر فکر می‌کند که با هزینه کردن از ایران می‌تواند برای خود نزد آمریکا احترام کسب کند و جایگاهی ایجاد کند، سخت در اشتباه است. تجربه نشان می‌دهد که مماشات و تبعیت در برابر آمریکا، به عنوان طرفی که دچار خودبرتربینی، زیاده‌خواهی و قلدری است، صرفاً اشتهای طرف آمریکایی را بیشتر می‌کند. من فکر می‌کنم که اروپایی‌ها مدتی استعداد و ظرفیت آموختن از تجارب زیسته خود را از دست داده‌اند. اروپا می‌تواند اندکی به گذشته نگاه کند. اتفاقی که بعد از همراهی اروپا با آمریکا در جریان اسنپ‌بک افتاد، خود بسیار گویاست. نتیجه همراهی اروپا با آمریکا این شد که آمریکایی‌ها اروپا را حتی از حضور فیزیکی در مذاکرات با ایران محروم کردند. وی ادامه داد: بنابراین، لازمه کسب احترام این است که از خودتان هتک حرمت نکنید. اروپایی‌ها این موضوع را از ما، به عنوان کسانی که به مدت چند دهه با زیاده‌خواهی و قلدری آمریکا دست و پنجه نرم کرده‌ایم، بپذیرند. این نصیحتی خیرخواهانه به کشورهای اروپایی است که از افتادن در ورطه تبعیت محض از دستورات غیرقانونی آمریکا پرهیز کنند. بقائی خاطرنشان کرد: تبعیت اروپا از تحریم‌های آمریکایی نیز خلاف مقررات حقوق بین‌الملل است، یک عمل متخلفانه بین‌المللی محسوب می‌شود و همچنین نقض صریح مقررات خود اتحادیه اروپایی است.